

Innspill til Veileder for tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging

Svar - Foreldreutvalget for grunnopplæringen

Status	Innsendt til Utdanningsdirektoratet Innsendt av: asle.sandnes@fug.no
Innsendt av	Asle Sandnes
Innsenders e-post:	asle.sandnes@fug.no
Innsendt dato	19.04.2024
Hvilken instans representerer du?:	Foreldreutvalget for grunnopplæringen Annet (Offentlig)
Stilling	Seniorrådgiver

Innspill til Veileder for tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging

1. INFORMASJON OM INNSPILLSRUNDEN

I forbindelse med ny opplæringslov, skal vi lage en veileder/rundskriv/regelverksinformasjon om tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging. Denne vil erstatte Veilederen spesialundervisning. Det er ikke bestemt hva navnet skal være, men foreløpig heter den «Veileder for tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging».

For å sikre at veilederen dekker behovet for informasjon knyttet til regelverket om tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging, ønsker vi å få innspill fra flere som er i målgruppen for veilederen. Vi ber dere sende inn en besvarelse fra hver enkelt embete/kommune/skole/PP-tjeneste/organisasjon.

Det er noen temaer som ikke er med i veilederen i innspillsrunden, som vi kommer til å legge til etter hvert. Dette trenger dere derfor ikke å spille inn på. Dette gjelder:

- Målgruppe for veilederen: i endelig veileder vil vi ha med et kapittel eller avsnitt om hvem som er målgruppen for veilederen. Det vil si at vi vil omtale hva som gjelder for elever i private skoler, lærekandidater, lærlinger og voksne deltakere.
- Klage på gjennomføring av individuelt tilrettelagt opplæring: vi kommer til å ta inn mer om dette i veilederen når det er bestemt hvordan denne klageordningen skal være etter ny opplæringslov.
- Veiledning knyttet til temaer som gjelder flere fagområder: temaer slik som hensynet til barnets beste, retten til å medvirke og forvaltningsrett, vil det komme veiledning på i egne tekster. Vi vil lenke til disse tekstene fra veilederen når disse tekstene er ferdige.

Fristen for innspill er 19. april

[Veilederen finner dere her.](#)

2. OPPBYGNING, STRUKTUR OG SPRÅK

❓ **Er det enkelt å finne frem i veilederen? Hvis nei, utdyp.**

Ja

Generelt er veilederen naturlig og logisk bygget opp. Et lite innspill er at boksen med forklaring av begrepene i veilederen burde før "boksen" om Ansvar og samarbeid.

❓ **Er språket i veilederen tydelig og enkelt å forstå? Hvis nei, utdyp.**

Vet ikke

Veilederen har enkelte steder et komplisert språk som kan være vanskelig å forstå for foreldre. Dette gjør at det kan være vanskelig for dem å finne fram i hva de kan forvente av skolen og nærliggende instanser på veilederens område. Det er for eksempel vanskelig for foreldre å vurdere skolens handlinger opp mot formuleringer som: "Hva som er et tilfredsstillende utbytte, er en faglig pedagogisk vurdering som skolen gjør basert på et bredt og sammensatt informasjonsgrunnlag. Skolen bør blant annet se på mestrings- og funksjonsnivået, læringsforutsetningene og utviklingen til elevene, opp mot kompetansemålene." Selv om det ikke er tema for innspillsrunden nå, forutsetter vi at foreldre skal være en del av målgruppen. På side 7 i veilederen er skole-hjem samarbeid angitt som en vurderingsform. Dette bør forklares nærmere eller evt. konkretiseres til "dialog/samtaler med foreldre".

? Har dere innspill til oppbygningen, strukturen eller språket?

Ingen kommentar fra instansen

3. OMFANG OG INNHOLD

? Er det temaer som mangler og som burde være med i veilederen? Hvis ja, hvilke?

Ja

Dialog og samarbeid med foreldre burde vært mer framtrødende og konkretisert. En god og tillitsbasert dialog er særlig viktig på dette området. Foreldre til elever som faller inn under virkeområdet for veilederen vil ofte oppleve å være i en sårbar situasjon sammen med sitt barn.

? Er det temaer som ikke burde være med i veilederen? Hvis ja, hvilke?

Vet ikke

Ingen kommentar fra instansen

? Kommer det tydelig frem i veilederen hva som er tilpasset opplæring og hva som er individuell tilrettelegging? Hvis nei, utdyp.

Ikke angitt ja/nei

Ingen kommentar fra instansen

? Kommer det tydelig frem i veilederen hva som er forskjellen på individuell tilrettelegging og individuelt tilrettelagt opplæring? Hvis nei, utdyp.

Ikke angitt ja/nei

Ingen kommentar fra instansen

? PP-tjenestens oppgaver knyttet til forebygging er forsterket i ny lov. Vi ønsker at dette skal komme fram gjennom hele veilederen. Er dette ivaretatt i veilederen? Hvis nei, utdyp.

Vet ikke

FUG har mottatt enkelte henvendelser fra foreldre som opplever at PPT sin saksbehandlingskapasitet og saksbehandlingstid får stor betydning for hvor skolene legger lista for henvisning til PPT. Vi mener dette er uheldig siden man da risikerer at evt. underkapasitet i PPT ikke blir synlig. Det bør nevnes spesifikt at det ikke er skolenes ansvar å passe på at PPT ikke har for mye å gjøre.

? Er saksgangen fra tilpasset opplæring til individuelt tilrettelagt opplæring tydelig fremstilt? Hvis nei, utdyp.

Vet ikke

På dette punktet burde veilederen ha en skjematisk eller visuell framstilling av saksgang som et supplement til teksten.

? Kommer sammenhengen mellom den sakkyndige vurderingen, vedtaket og den individuelle opplæringsplanen (IOP) tydelig frem? Hvis nei, utdyp.

Nei

Nederst på side 8 mener vi det er uklart om vedtak om individuell tilrettelegging kan fattes samtidig som skolen sender henvisning til PPT eller først kan fattes etter at sakkyndig vurdering foreligger.

Innenfor dagens regelverk er det slik at foreldre selv kan henvise eleven til PPT. Vi mener det i avsnittet som løper fra nederst på side 9 til øverst på side 10 må avklare helt klart om foreldres krav om å fatte vedtak utløser henvisning til PPT eller om foreldre evt. fortsatt selv kan henvise til PPT.

4. INNSPILL KNYTTET TIL KONKRETE DELER AV VEILEDEREN

❓ **Er det andre begreper som burde forklares i oversikten over begreper? Hvis ja, hvilke?**

Ikke angitt ja/nei

Ingen kommentar fra instansen

❓ **Har dere forslag til andre eksempler på tiltak innenfor tilpasset opplæring enn de som er nevnt i veilederen? Hvis ja, hvilke?**

Ikke angitt ja/nei

Ingen kommentar fra instansen

❓ **Kommer det tydelig frem hva intensiv opplæring fra 1.-4. trinn innebærer? Hvis nei, utdyp.**

Ikke angitt ja/nei

Ingen kommentar fra instansen

❓ **Er det tydelig nok hva det innebærer å ha tilfredsstillende utbytte av opplæringen? Hvis nei, utdyp.**

Ikke angitt ja/nei

Ingen kommentar fra instansen

❓ **Under kapittelet "Skolen skal følge med på om elevene har tilfredsstillende utbytte av opplæringen", vises det til at skolen har ulike verktøy og metoder for å følge med. Er det andre verktøy og metoder dere tenker er relevante å nevne? Hvis ja, hvilke?**

Ikke angitt ja/nei

Ingen kommentar fra instansen

? Er det tydelig framstilt hva de tre individuelle tilretteleggingene (personlig assistanse, fysisk tilrettelegging og tekniske hjelpemiddel og individuelt tilrettelagt opplæring) innebærer? Hvis nei, utdyp.

Ikke angitt ja/nei

Ingen kommentar fra instansen

5. AVSLUTTENDE SPØRSMÅL OG INNSPILL

? Opplever dere at veilederen besvarer de utfordringene dere møter i praksis? Hvis nei, utdyp.

Ikke angitt ja/nei

Ingen kommentar fra instansen

? Gir veilederen den hjelpen dere trenger? Hvis nei, utdyp.

Ikke angitt ja/nei

Ingen kommentar fra instansen

? Har dere andre innspill?

På side 14 og 15 er kartleggingen av elevens styrker omtalt. Vi skulle gjerne sett at den viktige rollen foreldrene har i dette var omhandlet spesifikt. Det samme gjelder i forhold til særlige utfordringer. på siden 15 og 16.